

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Šolske bilancije.

I.

Politične in druge narodne račune in proračune obnavljamo ob novem letu in to po vzgledu Rimljanov, ki so prvi vzpostavili prvi prosinec kot oni važni časovni termin, kateri je še dandanes. Toda prosvetni zavodi — male, srednje in velike šole — okončujejo svoje tečaje in odslavlajo svoje gojence še dandanes o onem času, ko so nekdanji Atenci, ljubimci Minervini, praznovali novoletje — v vročem poletju. In tej častiti, tisočletni šegi uklanja se menda tudi naše slavno ministerstvo za uk in bogočastje, ki ravno vroči julij in avgust porablja za svoje slavnozane „šube“. Sedaj pa, ko so nam došla razna tiskana izvestja, slovenska in še več nemških, o naših srednjih šolah — naših je umeti „cum grano salis“ — spodobi se tudi politikom retrospektivno in prospektivno promotriti naše šolske razmere, ki gotovo ne zavzemajo najmanj važno mesto v našem narodnem programu, ter uveriti se, koliko li je napredka, koliko li nazadka, kolik je naš debet in kolik naš habet.

No, z naštevanjem svojega proficita bomo skoro pri kraju. Jedin, dasi nam dragi pridobitek — *ολγὸν τε φίλον τε* — katerega nam je zabeležiti, je menda ta, da se poklicane oblasti to leto vendar le niso upale prezreti zakonitih določil ter so izdale slovensko izvestje za malo gimnazijo Ljubljansko: prvo srednješolsko izvestje — slovensko.

Povsod drugod ne vidimo nič drugega nego zastanek in nazadek. Vsaj menda ni pripisovati žilavosti naših državnih poslancev ali pa dobrohotnosti višjih krogov, da tako krasno uspeva mala gimnazija Ljubljanska, dasi je potisnena v take prostore, da v njih niti mrčes ne more bivati, in da so njih srednjeveški samostanski zidovi po raznih kemijskih bazah in alkalijah — navadnega izraza se mi nečje rabiti — prenasršeni, napojeni in razkrojeni tako, da se režejo kakor maslo. Kdor misli, da pretiravamo, naj se potruži in naj stopi v licejalno poslopje, kjer se baš sedaj vrše najpotrebnejše poprave. Čez dve leti bodo neki ondu celo vpeljali vodovod, ako ne pride kaj vmes! —

Še nekaj! Tudi v Mariboru se je obnesel eksperiment z utrakvističnimi spodnjimi razredi, katerega je izvajalo naučno ministerstvo s silnim pesimizmom in z grozno opreznostjo; časniki so vsaj vedeli letos poročati o lepih uspehih slovenskih dijakov, katerih je bilo veliko več odstotkov odličnjakov, nego Nemcev. Tudi zrelostni izpiti so se letos v Mariboru obnesli jako povoljno.

To je pa tudi vse! Sicer pa samo nevesele prikazni. Vprašanje o razširjenju male gimnazije Ljubljanske, oziroma o obnovitvi Kranjske gimnazije se ne makne z mesta ni za las, in o slovenskih vzporednicah v Celju in Gorici ni ne duha ne sluha. Poleg najostrejšega motrenja ne moremo nikjer opaziti sledu kake blagohotnosti in naklonjenosti na visokem mestu; nasproti se nam vidi, da odkar naša mladina po dovršenih študijah noče več biti kakor preje „kanonenfutter“ in gnoj za nenasitljivo germanizacijo, ampak bolj in bolj popolnjuje in učvrščuje preje redke vrste zavedne naše inteligencije, da odslej visoki krogi resno izmišljujejo sredstva, s katerimi bi se dal preprečiti gromadni pritisk naše mladine v gimnazije. Tu mi ni na mislih mrzka naredba o visoki šolnini, ki je v prilog imovitim krogom, niti ukaz, ki poostruje vzprejemne izpite (vsaj za malo gimn. Ljublj.); toda krvav, v nebo vpijoč greh se mi zdi, da se naši mladini brani vstop v gimnazijo, ne zato, ker se ni godna in ni prebila vzprejemnih izpitov, ampak zato ker — ni prostorov, da bi se otvorila še jedna vzporednica.*) Obstoječi prvi razredi pa so tako prenapolnjeni (tudi do 80 dijakov v jednom), da morajo učitelji hoté ali nehote misliti na to, kako bi prej ko prej izjasnili goste vrste ukaželjnih usiljenecv. Nekaterim slovenskim sitnežem pa se postavi tudi alternativno izvolje: ali odlazite ali pa hajdite v — nemški oddelek višje gimnazije, kateri je poleg svoje sušice (letos je imel 24 učencev) vedno gostoljubno in na stežaj odprt Slovencu.

Kaka sila pa se godi nemškim dijakom v Ljubljani? Bolje jim je nego poprej, ko so bile gimnazije jednostavno nemške. Tačas, ko smo se

*) To se je zgodilo lani v Ljubljani.

mi šolali, je peščica nemških in kočevskih dijakov kar izginila mej nami, in trudili so se, da se prej ko prej popolnoma asimilujejo z nami. Sedaj pa je vse drugače; sedaj vidijo ti Kočevci in Nemci, pravi in talmi, kako važen faktor da je njih peščica, da se tej peščici na ljubo vzdržuje cela gimnazija, pa naj si ima posamni oddelek tudi samo 24 ali pa še tudi menj možiceljnov, dočim se stotinam slovenskih dijakov komaj dovoli par slovenskih vzporednic (do četrte šole) v smrdljivih, infikovanih in nabaciljenih, do razpoka natrpanih sobah. Slep in gluh bi moral biti nemški in kočevski mladenič, ako ne bi opazil, kako očetovski se skrbi zanj, da se mu ne zakrivi ni las, prav kakor brez previdnosti nebeskega očeta ne pade ni vrabec raz streho. Kaj čuda, ako se ti mladeniči polagoma navzemo prepričanja, da so višja nedotakljiva bitja. Saj imajo tudi prav! Dočim slovenskim dijakom za mladeniške lahkomišelnosti ne preti samo šestnajsturni karcen in „nicht entsprechend“ in izguba študentske, ampak tudi državni pravduik, stoje nemška skrivna krokarska društva („Germania“, „Teutonia“), celo pod dobrohotnim pokroviteljstvom nemških profesorjev in se dajejo v trajen in prijeten spomin veselo preknajpanih večerov celo fotografovati in corpore, a svoje krokarske fotografije hvaležno poklanjajo svojim pokroviteljem — profesorjem.

Take so razmere v središču slovenskem! Česa se moremo potem nadejati od taci mest, v katerih so Slovenci tako rekoč blokirani in cernirani, v izjemnem in obsednem stanju? Kako si smemo misliti, da je naša mladina poverjena dobrim rokam na Celjski gimnaziji, ko je obče znano, da so vladale že nekaj časa ondu obupne disciplinarne razmere, o katerih so časniki javno razpravljali, ne da bi bili dezavirani; ravnatelja, slovenskega pisatelja Petra Končnika, srečavajo ljudje, ki gredo k jutranji službi, o belem dnevu na postno nedeljo, našemljenega vračajočega se „in dulci júbilo“ od „gšnaza“; in trije profesorji, vsi Nemci, rujejo in ščujejo drug proti drugemu ne iz narodnostne, ampak iz osebne mržnje, a tako škandalozno na občen gavidij dijakov

LISTEK.

Kos kruha.

Francoški spisal François Coppée, preložil A. L.

Mladi vojvoda Hardimont je bil v Aixu, ko slučajno v časopisu čita, da je upanje države splavalo po vodi.

Izprazne kupico chartreusa, položi prtič na mizo in da strežaju svojemu ukaz za odhod. Dve uri pozneje ga je nesel ekspresni vlak v Pariz, kjer se je takoj prijavil za prostovoljca v nekem pešpolku.

Živi z devetnajstim ali dvajsetim letom še tako veselo, pridejo vendar trenutki, da se spomniš domovine svoje. Ko je mladi vojvoda zvedel, da so Francozje na francoskih tleh zaigrali zmago, stopila mu je kri v glavo in gorko zaušnico je čutil na obrazu.

V novembru leta 1870 se je pomaknil Henri de Hardimont s svojim polkom, v čigar 3. oddelku, 2. krdelu je služil, do Pariza ter s svojim krdelom varoval v naglici zgrajeno utrdbo Hautes-Bryeres, katero so branili topovi trdnjave Bécêtre.

Vsa pokrajina je bila pustá: ob razvoženi cesti redko štorovje, poleg nje samotna gostilna, v kateri

so stanovali vojaki. Pred nekoliko dnevi je bil tu boj; mitrailleusa je razcefrala nekaj dreves in vsako je kazalo na svojem lubji brazgotine od krogel. Tužen je bil pogled na hišo samo: streba raztrgana od bombe, okna brez okvirjev, brez šip in nad vsem tem se je vspenjalo sivo nebo.

Na vratih gostilne je nepremično stal mladi vojvoda, držeč puško v roci. Sanjavo je zrl pred se, v zeleno meglo pa se je vsak trenutek dvignil iz jednega topa belkast dim. Kar začuti, da je lačen. Iz torbice si vzame kos kruha in pogumno vgrizne vanj, ker ni imel noža. Zadostovalo je nekoliko grizljejev, kruh je bil namreč trd in grenek. Ostanek vrže z gnjusom v b'ato, ko se spomni izbornih pojedin v kavarni Anglais.

V tem trenutku stopi iz gostilne vojak od pehote, pripogne se po kruh in, ko ga je bil obrisal z rokavom, ga slastno vgrizne.

Henri de Hardimont se je že sramoval svojega čina, in sočutno je motril siromaka, ki je imel tako slast.

„Ti si toraj lačen, tovariš?“ vpraša ga, stopivši k njemu.

„Kakor vidiš,“ odgovori mu s polnimi usti.

„Oprosti. Ko bi bil jaz vedel, da bi te bil razveselil, ne bil bi ga vrget proč.“

„Diši mi prav lepo, ne studi se mi.“

„Lepo pa vendar ni, kar sem jaz storil. Ker ne maram, da bi ti o meni slabo mislil, pila bova skupaj kognak iz moje steklenice.“

Rečeno, storjeno.

„Kako ti je ime?“ vpraša ga vojak.

„Hardimont,“ odgovori mu vojvoda in hoté zamolči svoje popolno ime... „in tebi?“

„Jean-Viktor... Vtaknili so me baš v to krdelo... Prihajam iz bolnišnice... ranjen sem bil pri Chatillonu. Tam se dobro jê! Ker sem bil dobil le malo prasko, moral sem zopet vstopiti. Žal, tu mi je poginiti lakote... veruj mi ali ne, tako lačen sem vedno, kakor me vidiš zdaj.“

Te besede niso bile prijetne za razvajenca, ki je ravnokar pogrešal kuhinje v kavarni Anglais, in skoraj prestrašeno pogleda vojvoda svojega tovariša. Vojak se mu smehlja, in kakor bi bil uganil, da pričakuje od njega še več pojasnila, nadaljuje:

„Pojdite,“ reče in najedenkrat opusti tikanje, ker je slutil, da se v tovarišu skriva kak bogataš ali srečnež. — „Pojdite, greva se malo sprehajati ob cesti, da si ogrejeva noge; povedal vam bom vse. Meni je Jean-Viktor ime, kratko, Jean-Viktor, ker sem najdenček; spomin moj sega do hospica. Rjuhe na naših posteljah so bile bele kot sneg;

in Celjaskih purgerjev, da jih mora priti deželni nadzornik opetovano mirit, a ko nič ne pomaga, mora jih razpršiti na vse štiri vetrove in za nameček tudi še profesorja Slovenca, sicer nedolžnega, ki naj pa sedaj premišljuje o resničnosti pregovora: „Kdor se mej otrobe meša, ga svinje pojedó“ Jednega izmed teh — kako čudna so pota usode — je zaneslo v Gorico kot naslednika — Babschu. Nu, tu moramo pač vzklikniti: Ubogi Goričani! Z dežja pod kap! Tu treba namreč oživiti neko reminiscencijo; ta naslednik Babschev ni nikakor tujec v Gorici, ampak je že ondu služboval, a že tedaj kot suplent je prišel v neki ponočni sokob z dijaki, katerega posledek je bil njega divji beg in pa telegram v „Neue Fr. Presse“ o barbarških tolpah slovenskih. Ali ni videti, kakor da bi bilo to nadomestovanje Babschevo tenko premišljeno? Treba še namreč vedeti, da i prof. Knittl (tako se namreč piše naslednik Babschev; nomen est omen!) je vesten korespondent nemškimi listom. — Sicer pa Celjska gimnazija je in ostane nemška; da vladi ni resno do slovenskih vzporednic, kaže že to, da namesto onih čveterih disciplinarnim potem prestavljenih profesorjev ni imenovan ni eden Slovenec, ampak sami samcati Nemci. A material za nemško gimnazijo se fabricira v famozni „Vorbereitungsschule“, kateri ne vem boljše prispodobne nego primere z ameriškimi strojem za pomlajevanje ženskih: vstopijo Slovenci, izstopijo pa Nemci.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna VIII. velika skupščina

dné 26. julija 1893 v Sežani na Krasu.

(Oficijelno poročilo družbinega odbora.)

VI.

36. Postojina: Moška podružnica: Anton Dietrich, trgovec, Rihard Šeber, tiskar, nadžupan M. Vičič.
37. Sv. Ivan pri Trstu: Ivan Mar. Vatovec, trgovec, Anton Trobec, posestnik.
38. Pivska v Št. Petru: Fran Groznik, vikar, Fran Križaj, veletrgovec.
39. Mokronog: Anton Žlogar, pooblaščenec.
40. Prem: Peter Cebin, učitelj.
41. Ljubljana: Šentjakobsko Trnovska ženska podružnica: gospe Fil. Zupančič-eva, Helena Vidmar-jeva, Nežika Udovčeva, J. Praprotnik-ova.
42. Dornberško-Prvaška ženska podružnica: Gospe Josipina Bizjak, Amalija Jelšek.
43. Trst: Ženska podružnica: gospici Josipina Delkin, Marica Nadlišek, učiteljici. Pooblaščenec Ivan Nabergoj, državni poslanec.
44. Kamnik: Ženska podružnica: Ljudevit Stiasny, pooblaščenec.
45. Komen: Adolf Harmel, dekan, Josip Kovačič, župan.
46. Podgrad v Istri: Slavoj Jenko, deželni poslanec, Ante Štemberger, župnik.
47. Brdski sodnijski okraj: Janko Krsnik, dež. poslanec in graščak, Andrej Novak, posestnik v Trojanah.

igrali smo se pod visokim drevjem na vrtu; imeli smo lepo nuno, blede kot sveča — umrla je na sušici — in s to sem se šel raje sprehat, nego igrati, ker sem bil njen ljubljenec in mi je ona vedno polagala vročo, suho roko na čelo moje . . . Z 12. letom pa se je pričela moja beda. Oskrbništvo hiše za najdenčke me je izročilo nekemu spletaču stolov v Saint-Jacques; vam je znano, da ni to nikakovo rokodelstvo, in nemogoče je, zaslužiti si s tem vsakdanjega kruha. Mojster in mojstrovka — dva stara Limousinca, ki sta bila pozneje umorjena — sta bila grozna skupha. Kruh, kojega sta nam dajala le majhen košček, bil je vedno pod ključem. Kadar nam je mojstrovka delila zvečer juho na krožnik, vzdihnila je pri vsaki žlici; druga dva učenca, „slepca“, sta bila manj nesrečna, če prav nista dobila več nego jaz, vsaj nista videla očitajočega pogleda hudobne ženske, katerega je uprla na tistega, komur je podajala krožnik . . . Moja nesreča je bila, da sem imel vedno veliko slast . . . Moja krivda to ni! . . . Tri leta sem se tam učil . . . Tri leta! Nauči se v enem mesecu, ali oskrbnštvo ne more vedeti vsega in ne slutiti, kako se mučijo otroci . . . Presenečeni ste bili, ko sem pobral kruh iz blata.

Na to sem navajen; pobiral sem iz nesnage kruhove skorje in ako so bile pretrde, namočil sem

48. Idrija: Ženska podružnica: prvomestnica Dragotina Lapajne.
49. Prva Ljubljanska podružnica: Iv. Gogajla, c. kr. notar, Gustav Pirc, tajnik kmetijske družbe.
50. Mestna ženska podružnica v Ljubljani: Dr. Andr. Ferjančič, državni poslanec in gospa Fil. Zupančič-eva, pooblaščenca.
51. Priblaves in okolica: Štefan Bayer, Filip Kandut, Peter Markovič.
52. Tolmin: Moška podružnica: Iv. Krajnik, učitelj.
53. Tolmin: Ženska podružnica: Iv. Krajnik, Andrej Gabršček, pooblaščenca.
54. Kranj: Moška podružnica: Ciril Pirc, posestnik in trgovec, Radoslav Hočevan, Fran Omersa, trgovinske zbornice svetnik.
55. Kostanjevica: Ivan Hribar, pooblaščenec.
56. Črnomelj: Ženska podružnica: Lov. Perko, mestni učitelj.
57. Črnomelj: Moška podružnica: Lov. Perko, mestni učitelj.
58. Teharje: Dragotin Hribar, tiskar.
59. Rečica: Dr. Jos. Vošnjak, pooblaščenec.
60. Ormož: Moška podružnica: Jos. Zelenik, veleposestnik, pooblaščenec.
61. Črna: Anton Žlogar, pooblaščenec.
62. Gorica: Ženska podružnica: Marija Kanceller, Irma Fabijani, Antonija Drufa, Josipina Blažon, Marija Kos.
63. Šiška: Anton Koblar, arhivar.
64. Pliberk: Filip Kandut, občinski tajnik in pooblaščenec za Mihaela Hanina in Andreja Kuharja, posestnika.
65. Višnja Gora-Zatična: I. Pirnat, c. kr. notar.
66. Ajdovščina: Moška podružnica: Ivan Dugulin, župnik.
67. Trst: Moška podružnica: Matko Mandić, deželni polanec, dr. Gustav Gregorin, odvetnik, dr. Karol Glaser, profesor, dr. Mat. Pretnar, odvetnik.
68. Gornji Grad: I. Rodošek.
69. Briska podružnica: Jos. Mašera, vikarij.
70. Dornberg-Prvačina-Gradišče: Jos. Poljšak, župnik, Jos. Orel, I. Tušar.
71. Rožek na Koroškem: Jožef Paul p. d. Rutar, veleposestnik, Peter Markovič, slikar.
72. Šent-Jurij na južni železnici: Ženska podružnica: Dr. Drag. Treo, odvetniški kandidat.
73. Ribnica na Dolenjskem: Dr. Drag. Treo, pooblaščenec.
74. Kranj: Ženska podružnica: Gospica Pavla Omersa, veletrgovčeva hči.
75. Libelice na Koroškem: Filip Kandut, občinski tajnik.
76. Ptuj: Josip Zelenik, načelnik okrajnega zastopa in veleposestnik.
77. Poljanska Dolina: Ivan Čebašek, pooblaščenec.
78. Vrhnika: Moška podružnica: Dr. Vošnjak, pooblaščenec, dr. Janko Marovt.
79. Trnovo-Ilirska Bistrica: Dekan Iv. Vesel, notar Janko Rahne, I. Tomšič.

jih čez noč v svojem vrču za vodo. Ker šolska deca na potu domov večkrat kruhove skorjice proč mečejo, lažil sem mnogokrat tam okrog. Ko je potekel čas učenja, preživelo me ni rokodelstvo. O, jaz sem želel samo dela. Tako sem bil dninar pri nekem zidanju, nakladalec, streže v kopališčih in sam ne vem, kaj še vse. Danes mi je nedostajalo dela, jutri sem zopet izgubil službo, kratko, sit nisem mogel biti nikdar . . . O, kako je bilo žledu hudo, kadar sem stopal mimo pekove prodajalnice! Na srečo sem se vedno spominjal blage nune v hospicu in ostal sem pošten . . . Z 18. letom sem šel v vojske . . . vi sami dobro veste — imamo-li dovelj jesti! Vidite torej, da vas nisem nalagal, ko sem dejal, da sem vedno, vedno lačen.

Mladega vojvodo je ta obupajoča tožba ganila tako, da sta mu dve solzi zaigrali v očesih.

„Jean Viktor,“ dejal je in ga iz rahločutja ni več tikal, „ako bova midva srečno preživela to grozno vojsko, upam, da vam bom mogel koristiti. Ko pa ravno sedaj ni nobenega peka v bližini in je moj delež za moj glad prevelik, bova si ga kot dobra tovariša vedno delila.“

Prisrčno si stisneta rokó; mračilo se je že, zato se vrneta nazaj v gostilno, kjer je dvanaestorica vojakov že počivala v trdnem spanju.

Blizu polnoči se vzbudi samo Jean-Viktor, ker

80. Cerklje na Gorenjskem: Župan Vavken, gospica Vavken-ova, Radoslav Hočevan.

81. Kobarid: Miha Štrukelj, pooblaščenec.

82. Metlika: Anton Žlogar, pooblaščenec.

83. Celje: Dr. Treo, Drag. Hribar.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 12. avgusta.

Bodoči vojni minister.

Kakor smo že javili, imenoval je cesar podmaršala barona Merkla začasnim voditeljem vojnega ministerstva. Merkl je selfmade-man, rojen je l. 1831 na Dunaju in postal maja meseca letošnjega leta podmaršal. Iz tega, da je bil Merkl imenovan samo začasnim voditeljem, se sklepa, da ne bo imenovan vojnim ministrom, ampak da bo še nekaj časa čakati, dokler se izvrši to imenovanje. Iz zanesljive strani se javlja, da postane vojnim ministrom madjarski domobranski minister podmaršal Féjerváry, na njegovo mesto pa da pride general Pokay.

Obščestvo dlja prokupky zemlji.

Gališki Rusi ustanovili so preimenitno društvo „Obščestvo dlja prokupky zemlji“, katero bo že letos na jesen začelo delovati. Namen društvu je, nakupovati posestva ruskih kmetov, katere se eksekutivno prodajajo. Doslej so vsa taka zemljišča kupovali židje in Poljaki in tako pripomogli k gospodarskemu propadu ruskega naroda. Društvo bo kupljena posestva prodajalo samo kupcem ruske narodnosti. Če bo eksekut zaupanja vreden, dalo se bo posestvo njemu, a plačeval je bo v obrokih, če ne, pa kakemu drugemu kmetu tudi na obroke.

Konflikt v Zagrebu.

Ko so se razbila pogajanja mej večino in opozicijo občinskega zastopa Zagrebškega radi vprašanja o odklonjeni interpelaciji glede postopanja mestne policije, podala je opozicija slovesen protest, v katerem je juridično neovržno dokazala opravičenost svojega stališča ter izjavila, da ne pridejo k sejam, dokler ne dobi zadoščenja. Župan Mošinsky je pa ta protest zavrnil, češ, da opozicija nima prav — zakaj ne, to je pozabil povedati — ter je vse člane opozicije pozval, da se morajo udeležiti sej obč. sveta ter da se ne pogaja, dokler se vsi člani opozicije ne vrnejo v obč. svet. Ker se to ne bode zgodilo, je konflikt neizogiben in vprašanje je samo, kako se bode rešil.

Vnanje države.

Srbska skupščina.

Preiskovalni odsek izgotovil je svoje poročilo in za malo dni se bode narodna skupščina bavila z vprašanjem o ministerski zatožbi. V odsekovem poročilu se poudarja, da ustava, izvojevana z nepopisnimi žrtvami, jamči vsakemu državljanu in skupščini popolno svobodo. Avakumović in ministerski tovariši njegovi pa so kršili vse določbe ustave, samo da obdržé oblast. Priloženi akti dokazujejo, da so vsi ministri kršili zakone, najbolj pa minister notranjih del. V poročilu prefekta na ministra notranjih rečij se z zadoščenjem poudarja, da so pri krvavi rabuki v Gorici doživeli radikali katastrofo, kakor leta 1883. pri Kraljevi. V poročilu se obširno utemeljujejo posamezne točke, radi katerih se stavlja zatožni predlog in odsek stavlja h koncu predlog, naj se zatožijo vsi ministri bivše liberalne vlade Avakumovičeve.

➡ Dalje v prilogi. ➡

je bil menda lačen. Veter je bil razpodil oblake in luna, katere žarki so skozi raztrgano streho padali v sobo, razsvetljevala je plavo, čedno glavo mladega vojvode, ki je spal kakor Eudymion. Jean-Viktor, še ves ganjen od dobrote tovariša, zrl je z otročjim začudenjem nanj, ko sergeant odpre vrata ter pokliče 5 mož, kateri so morali menjati mesto.

„Hardimont, kvišku!“ klical je sergeant.

„Ako hočete, gospod sergeant,“ pravi Jean-Viktor in vstane, „grem jaz mesto njega . . . On tako sladko spi . . . in tovariš je moj.“

„Radi mene.“

Ko je bila petorica odšla, pričelo se je smrčanje znova.

Pol ure pozneje pa je pokanje pušek splašilo spavajoče kvišku; vojaci so zvihrali s puško v roki na prosto, in drvili po cesti, razsvetljeni od mesečine.

„Koliko pa je ura,“ vpraša vojvoda. „To noč sem bil jaz na vrsti.“

Nekdo odgovori: 0781

„Jean-Viktor je šel namesto vas.“

Ta trenutek prihiči vojak:

„Kaj je,“ izprašujejo ga od vseh strani.

„Prusi so nas prišli. Umaknimo se na obrambo nazaj!“

„In tovariši?“

Situacija v Egiptu.

Londonski listi javljajo, da so mej kedivom in ministerakim predsednikom Riazpašo nastale resne difference, valed katerih bo ministerstvo najbrž odstopilo. Kediv se je vrnil iz Carigrada, toda uspeh njegovega potovanja je povsem negativen. Kediv dolži sedaj ministerstvo, da mu je nasvetovalo potovanje v Carigrad, dasi bi bilo moralo poznati neugodne šanse. Iz vsega sklepajo angleški listi, da se bo kediv odločil na svojo pest za odločno politiko tako zoper Anglijo kakor zoper sultana in da si bo skušal priboriti popolno neodvisnost, kar se gotovo brez krvavih konfliktov ne bo posrečilo.

Dopisi.

Od nekod, 10. avgusta. [Izv. dop.] Pravijo — kdo? veste sami — da vére ni ali da véra peša, in da bo skoro prenehala, ako je dr. Papež — oni papež Ljubljanski, ne menda oče Lev v Rimu — ne bode rešil. Mogoče, da po Kranjskem res véra bira, menda tudi v kronovini dra Mahniča — tukaj, v mokrem našem „Nekodu“ tega ne zapazujem, da-si tukajšnje „vérske gibanje“ z dvočelnikom, časih celó z dalekogledom zasledujem. Presneti Kranjci si mislim, to morajo neke trdokuhane nevére buče biti, da je pri njih tolikega vpitja po véri treba! Prašam Vas, gospod urednik, ali vaša duhovščina takó slabo izpolnjuje svoje varstvo, da katoliške Vaše rojake, ovčice sem hotel reči, tista pregmentana „nejevera“ kot neka „gara“ okužuje? — Le pošljite Vaše nevernike tja mej isterske Lahe ali mej štajerske Nemčurje — kmalu jih bodo ti naučili „prave vére“ in po vrh še „kozje molitvice“! — Sicer pak me zopet to hencano časopisje slovensko moti, da že ne vem, ali prav čitam liste ali sem tudi jaz okužen od tiste nevére. Nedavno sem namreč čital po vseh naših političnih listih, da so pri Mariborski pevski slavnosti preteklo nedeljo pevci, — čujte, slovenski naši pevci — Bogu na čast v Alojzijevi cerkvi na kuru peli. Pa ne samó to, čital sem tudi in pripovedovalo se mi je, da so mej temi pevci bili z večine — Kranjci, tedaj prav one „nejevére“ ovčice, ki gosp. dru. Gregoriču v Ljubljani jemljejo spanje. Ali mi verjamete, gospod urednik, da sem zdaj čisto zmešan: pri Vas imajo katoliške misijone v Novem Mestu, da bi svoje neverse rojake pokatoličili, a na Štajarsko prihajajo Ljubljanski pevci na kor pevati! Razrészite mi to uganko, če ne v zasebnem pismu, pa vsaj v svoji „listnici“ na konci Vašega lista! — Ker že govorim o misijonih in o spreobrnitvi na „pravo véro“ — zda: že celó mislim, da imamo Slovenci dvojno véro, „pravo in „nepravo“ — naj še omenim nekega izreka, ki sicer ne stoji v javnih listih, pa je bil te dni storjen tam doli v Zagrebu pri abiturijentski slavnosti. In od koga je bil storjen ta izrek? — Od neke ženske, neke Slovenke! Javila pa se je tako nekako, da bo treba pri naših znanih „vérskih“ in „nevérskih“, recte „prismojenih“ preprih jedno žensko kot nepristransko razsodnico poklicati. Pristavila je še rečena Slovenka, slučajno iz Ljubljane domá, da bodo ženske najbolje pravdo razrešile ter prepirnežem glave pošteno oprale! — Jaz nimam kaj opominati proti temu: samo prevelika čast menda ne bode za nas moške, ako bode ženska naša razsodnica. Ali pa je ves ta „vérski“ in „ne-

„Pridejo ... Samo ubogi Jean-Viktor ...“

„Kaj?“ vzklikne vojvoda.

„Mrtev! kroglija ga je zadela ravno v čelo.“

* * *

V prošli zimi je necega večera vojvoda s svojim prijateljem zapustil klub; zaigral je bil baš nekoliko sto louisdorov, pa ga je malo bolela glava.

„Ako ti je prav, André“, dejal je svojemu prijatelju, „idiva peš ... Naučiti se moram malo svežega zraka.“

„Kakor hočeš“, odgovori mu ta, „ali tlak je zelo slab.“

Voz pošljeta nazaj, potegneta si kožuhov zavratnik kvišku in stopata proti cerkvi sv. Magdalene. Kar zadene vojvodova noga ob veliko kruhovo skorjo, ki je ležala v blatu. Gospod pl. Saulnes vidi na to v svoje veliko začudenje, kako vojvoda Hardimont pobere kos kruha, ga skrbno obriše s svojim svilnatim robcem ter položi na neko klop boulevarda.

„Kaj delate?“ vpraša ga grof smeje. „Ste-li blazni?“

„To delam v spomin na necega ubozega moža, ki je umrl zame,“ odvrne mu vojvoda, kateremu se je glas lahko tresel ... „Ne smeji se, dragi moj, razžalil bi me.“ —

vérski“ krik menda res le „babji krik“? — Potem se ve da je predlog one junaške Ljubljancanke popolnoma umšten in tudi opravičen, makar se utegne kdo pri tej pravdi na konec sklicevati na biblijo, katera govori o „pregnanji hudiča z belcebubom“. Brez zamere, vrle Slovenke, a v največji sili nam vsaka pomoč dobro dojde, odkoder si bodi, samó da smo tega neslanega „vérskega vprašanja“, tega „ne-bodi-ga-treba“ jedenkrat in to „radikalno“ rešeni.

Domače stvari.

— (Vzpored koncerta,) ki se vrši ob priliki tridesetletnice „Narodne čitalnice v Kranji“ v nedeljo dne 13. avgusta t. l. na vrtu gostilne gosp. P. Mayr-ja ml. s prijaznim sodelovanjem sl. pevskega društva „Ljubljana“, domačega mešanega zbora in sl. vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 17.: 1.) Koračnica, svira voj. godba. 2.) L. Belar: „Mi vstajamo“, poje moški zbor pev. društva „Ljubljana“. 3.) Slavnostni govor, govori gosp. dr. I. Tavčar. 4.) Auber: „Le premier jour de bonheur“, ouverture, svira voj. godba. 5.) A. Förster: „Naše gore“, poje domači mešani zbor. 6.) Dr. B. Ipavic: „Oblačku“, čveterospev pev. društva „Ljubljana“. 7.) Dr. B. Ipavic: „Domovini“, čveterospev. 8.) Dr. B. Ipavic: „Slovanska pesem“, poje moški zbor pevskega društva „Ljubljana“. 9.) Granada: „El Turia“, Valse espagnole, svira voj. godba. 10.) A. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, poje domači mešani zbor. 11.) F. S. Vilhar: „Zvezda“, s tenor-samospevom (gosp. Pavšek) poje moški zbor pev. društva „Ljubljane“. 12.) Peters: „Potpourri čeških pesnij“, svira voj. godba. Vstopnina 30 kr. za osebo. Čisti dohodek uporabljal se bo v popravilo Preširnovega nagrobnega spomenika; z ozirom na ta namen se hvaležno vzprejme vsako preplačilo. Odbor.

— (Odbor „Narodne čitalnice v Kranji“) prosi nas objaviti, da se bodo vožni listi za vlak ob 11. uri ponoči nazaj v Ljubljano dobivali takoj po prihodu v Kranj v čitalnični bralni sobi. Da ne nastanejo zvečer sitnosti in ker je dobiti le določeno število sedežev, blagovoli naj si preskrbeti vsak takoj svoj biljet. Kdor bi se ne hotel udeležiti slavnostnega banketa, dobi pripravljeno kosilo na „Stari pošti“ in pri „Jahaču“. Ker se slavnost vrši pri vsakem vremenu, preskrbel je gostilničar g. Mayr, da se slavnostni prostor lahko pokrije v slučajih deževnega vremena.

— („Slovensko planinsko društvo“) uljudno prosi vse častite člane, naj se jutrišnje slavnosti sl. Krajske čitalnice, na katero je društvo prijazno vabljeno, prav mnogobrojno udeleže z društvenimi znamenji.

— (Diplomo častnega občanstva) izročila je včeraj občina Erzely pri Vipavi g. dr. Andreju Ferjančiču po svojem županu Ivanu Kobolu, Jožetu Volku in Fr. Punčuhu. Dobro sestavljeni napis na diplomu se glasi: „Občinski odbor je v današnji seji imenoval častnim občanom Erzelyjske občine velespoštovanega gospoda dr. Andreja Ferjančiča c. kr. namestnika drž. pravdnštva, državnega poslanca itd. itd., hvaležno pripoznavši njegove velike zasluge, ki si jih je stekel v borbi za pravice in v neumornem delovanju za vsestranske koristi svojega naroda. Vipavska dolina je ponosna na svojega odličnega zastopnika, na svojega vrlega sina.“

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvu našega lista so poslali danes krostine darove za družbo sv. Cirila in Metoda: Iz Postojne poslal je gosp. R. Šeber 8 kron, katere je nabrala gospa Josipina Kraigher mej tamošnjimi rodoljubi; darovali so: g. Josipina Kraigher 2 k.; po 1 krono: gospe M. Thuma in Požnenel, gdčna Domicelj, učenka Al. Kraigher dijak, Alojzij Kraigher in g. Andr. Lavrenčič iz Št. Petra. — Živili rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

— (Dramatično društvo.) Naprošeni smo prijavit nastopne vrstice: Opozarjamo še jedenkrat vse gospodičine in gospe, ki čutijo veselje in zmožnost za slovenski oder, naj se oglašajo za dramatično šolo, ki se prične 16. t. m. v Ljubljani. Po sedanjem naglem razvoju narodnega gledališča soditi, potreboval bode naš oder prav kmalo novih angaževanih močij in dobrim učencem šole omogočil se bode

pozneje primeren zaslužek, ker dramatično društvo stalne igrance že izdatno homorira. Tudi bode društvo to leto najboljšega učenca poslalo morda na kako Dunajsko gledališko šolo, da se še nadalje izuri. Mej našim mladim občinstvom se nahajajo brez dvoma igralni talenti in zaradi tega naj ne zamude te izvanredne prilike, da se vpišejo v šolo, katera ni le zanimiva in koristna za omiko, temveč zamore jednemu ali drugemu odpreti lepo bodočnost.

— („Glasbeni Matici“) je c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje poklonilo jeden izvod „muzikalnih del cesarjev Ferdinanda III., Leopolda I in Jožefa I. (Prvi in drugi zvezek) za kar izreka društveni odbor tem potom iskreno zahvalo. Ti jako obsežni in zanimivi knjigi, ki nas spominjata na našega Galusa, sta vsem prijateljem glasbe na ogled pri predsedniku društva.

— (Pevskega društva „Ljubljana“ vrtne veselica) vršila se bode, kakor smo že poročali, v torek, 15. t. m. pri „Virantu“ pričenši ob 7. uri zvečer, na kar slavno občinstvo, prijatelje društva ter petja in zabave opetovano opozarjamo, želeč društvu najljubljajnejšega uspeha.

— (Društvo za zgradbo uradniških hiš.) Našemu listu gre zasluga, da je sprožil za razvoj mesta kakor tudi za prebivalstvo velevažno vprašanje, kako bi bilo preskrbeti čedna, zdrava in ne predraga stanovanja, sosebno za manj imovite kroge. V našem članku „Dva nasveta“ izrečena misel, naj se osnuje posebno društvo za zgradbo primernih stanovanj, je našla glasen odmev, zlasti pri uradnikih. Kakor se nam javlja, snuje se že tako društvo, kateremu bi bilo namen, zidati hiše za uradnike. Na Francoskem, na Angleškem in na Nemškem je skoro v vsakem mestu tako društvo in vsa uspevajo izvrstno. Člani dobé za pošteno ceno svojo hišico ter jo plačajo brez posebnih žrtev v obrokih in to v 10. ali 15. letih. Snovatelji novega tega društva nameravajo v kratkem sklicati osnovalni shod in tedaj bodemo imeli priliko o tej stvari še obširneje govoriti.

— („Slovensko planinsko društvo“) je zopet zaznamenovalo naslednje nove poti: Iz Bohinjske Bistrice na Črno Prst (rdeče 4 ure), z Rakeka v Škocijan (belo-zeleno-belo), iz Lisičjega (blizu Škofljice) čez Lanišče, Tlake, Razdrto v Šmarje (prav do postaje dolenjske železnice, rdeče), z Jesenic do pod Gole Peči in od tod na desno na Planino, čez Jame na Kočno, Veliki Vrh in Golico, na levo pa na Rožico. Z Jesenic na Planino (rdeče) je 1¼, na Golico (rdeče) 4½, na Kočno in Veliki Vrh (modro-rdeče) 3 in na Rožico (rdeče) 3 ure. Natančnejši popis priobčimo drugi teden.

— (Za varstvo proti koleri) pričel je mestni fizikat pred tremi tedni že vse potrebne odredbe in korake, da se jej tako zabrani vhod v naše glavno mesto. Tudi desinfekcijski aparat in bolnica za silo (za event. na koleri obbolele ali od zunaj prišedše) sta za svoj namen že pripravljena.

— (Dolenjske železnice.) Velika lokomotiva gramoznega vlaka, ki je zadnji čas prevažala gramoz in drug kamnati material na progi pri Šmarji, vrnila se je pred par dnevi zopet v Ljubljano in opravlja sedaj ta posel deloma tu (pri kolodvoru), deloma vozi gramoz še do Šmarja in Grosuplje. — Materijala iz gramoznih jam poleg prisilne delavnice se bode porabilo nekaj tudi pri razširjenem prostoru na južnem kolodvoru, pri nasipanju novih — pomnoženih tirov. — Prostor okrog dolenjskega kolodvora je večinoma s kamnato podlago ter z gramozem že posut in delo v tem ozirom dokončano, prostor od konca dovozne ceste tik jarka do skladišča pa z leseno ograjo obit. — Pri stražnici na Spodnjepoljanski cesti napeljana je že cev iz mestnega vodovoda v poslopje.

— (Nove stavbe.) Nova hiralnica za duhovnike (ob Vodmatski cesti) je že pod streho in se zdaj že pridno od zunaj ometava in snáži. — Pri stavbi za novo deželno bolnico pa se koplje temelj in pripravlja zidarski material i. dr. — Hiša za sprevednike na južnem kolodvoru se tudi kaj pridno dozidava, in bode kmalu pod streho, kakor tudi več družih poslopij, ki so se pretečeno pomlad jela staviti, tako ob Resljevi cesti kakor ona poleg muzeja.

— (Samomor.) V Ljubljano je skočil včeraj zvečer okolu 9. ure blizu Št. Peterskega mosta že priletni mizarski pomočnik Gašpar K. in utonil. Truplo so našli danes dopoludne.

— (Kolavdacija dovozne ceste k dolenskem kolodvoru) vršila se bode — ker je ta cesta sedaj dovršena — v sredo dne 16. avg. t. l. ob 9. uri dopoldne na lici mesta. H kolavdaciji povabljeni so zastopniki mestne občine, kateri se bo pri tej priliki izročila cesta v daljno oskrbovanje, — dež. odbora in dolenskih železnic.

— (Novi tlak na Spodnjepoljanski cesti,) namreč ob levi strani, bode v ponedeljek dodelan in se bode jel potem menda polagati tudi ob desni strani.

— (Panoptikum in anatomski muzej g. K. Gabriela,) Ljubljanskemu občinstvu dobro znan, je zopet razpostavljen tu na cesarja Jožefa trgu in se otvori jutri nedeljo 13. t. m. Muzej se je v poslednjem času izdatno pomnožil in ima nad 1100 raznih predmetov prve vrste, zbirko naravoslovnih preparatov, plastičnih mehaniških giba-jočih se umetnih del, anatomskih preparatov, eksotičnih tičev itd., kakor je obširneje razvidno iz naznanil in iz današnjega inserata.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 30. julija do 5. avgusta. Novorojencev je bilo 14 (= 22.88 ‰), umrlih 19 (= 31.20 ‰), mejnimi so umrli za ošpicami 1, za jetiko 4, za vnetjem sopilnih organov 1, za želodčnim katarom 3, za različnimi boleznimi 10. Mej umrlimi bili so tujci 3 (= 15.7 ‰), iz zavodov 8 (= 42.1 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so obboleli: za ošpicami 5, za škrlatico 2.

— (Pomanjkanje ljudskih učiteljev.) Kakor se z Dolenjskega poročila uradnemu listu, razpisal je okrajni šolski svet v Novem Mestu več služb za učitelje in učiteljice. Za nekatere teh služb se ni oglasil noben kompetent oziroma nobena kompetentinja, za nekatere druge pa taki, ki imajo le usposobljenost za provizorično nameščenje. Videti je torej, da primanjkuje usposobljenih učiteljskih moči za ljudske šole.

— (Nova železnica.) Iz Boh. Bistrice se nam piše: Nameravana železnica iz Lesec v Bohinj se te dni trasira in kakor kaže, se bode progna na Tolminsko potegnila, ker po izrekih inženjerjev je svet jako ugoden. Big daj, da bi se nam ta vroča želja izpolnila!

— (Čabrski tamburaši) koncertovali bodo dne 16. t. m. v Sodražici in dne 17. v Ribnici, ostali dnevi pa ostanejo neizpremenjeni, kakor smo jih že naznanili.

— (Tombola z godbo in petjem) priredi gasilno društvo v Šmartnem pri Litiji s sodelovanjem pevskega društva „Zvon“ in tamburaškega zbora jutri v nedeljo 13. t. m. na vrtu gosp. Josipa Jakliča. Čisti dohodek je namenjen za napravo društvene shrambe in še potrebnega gasilnega orodja. Začetek ob 3. uri popoldne. K obliini udeležbi vabi odbor.

— (Bralno društvo v Radečah) priredi dne 15. t. m. veselico v društvenih prostorih z nastopnim vzporedom: 1. Pozdrav. 2. Tombola. 3. Petje. 4. Prosta zabava, pri kateri svira domača godba. Vzpored petja: 1. Mangolt: „Moj dom“; 2. Vogel: „Glas domovinski“; 3. Förster: „Kitica slov. narod. pesmi“; 4. Ipavec: „Oblaku“; 5. F. S. Vilhar: „Slovenac i Hrvat“; 6. Jeklič: „Pevčeva pomladanska“; 7. * * *: „Slovenec sem“; 8. Emenhut: „Mazurka“; 9. Mašek: „Lahko noč“; 10. Abt: „Večerna“. Pri petju sodeluje 8 gg. pevcev Ljubljanskega pevskega društva „Slavec“. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina za neude 30 kr. Opomnja: Pred vzporedom se vrši začeti ob 4. uri popoldne ustanovni zbor Radeške posojilnice. Darovi in dobinki v namen društva se hvaležno sprejemajo.

— (Nova cerkev v Mariboru.) Predvčerajšnjim uložil in blagoslovil se je slovesno temeljni kamen nove frančiškanske cerkve v Mariboru v navzočnosti knezoškofa Mariborskega in mnogih duhovnih in posvetnih dostojanstvenikov in mnogobrojnega ljudstva.

— (Rajhenburški godbeni klub) priredi dne 15. t. m. v gostilni gosp. Podjedove na Vidmu koncert z bogatim vzporedom. Vstopnina za osebo 30 kr., obitelj 1 gld. Začetek ob 4. uri popoldne. Na mnogobrojno udeležbo vabi uljudno odbor.

— (Goriški Lahoni) nameravajo ustanoviti slovenski list, ki bi pa seveda služil lahonskim interesom in pripravljaj tla iredenti. Sodimo, da bodo tako korenito propadli, kakor svoj čas Celjski nemčurji s „Kmetiskim prijateljem.“

— (Sokol v Prvačini.) Piše se nam: Odbor „Prvaškega Sokola“ ustanovil se je v prvi seji nastopno: Josip Mozetič, starosta; Ivan Šemolje, podstarosta; Alojzij Šulič, blagajnik; Anton Leban, tajnik; Karol Mozetič, Josip Gregorič st., Josip Gregorič ml. in Ivan Gregorič, odborniki. Pregledovalcem računov volil je občni zbor: Jakoba Gregoriča in Josipa Zorna. Po občnem zboru bila je pri kozarcu vina vesela zabava, katere so se udeležili društveniki skoro v polnem številu. Veselje in navdušenost priklopela sta do vrhunca, ko je došel in se prečital telegram bratakega društva „Ljubljanskega Sokola“ in pozdrav od odg. urednika „Slovenskega Naroda“ g. Nollija. Upliv obeh pozdravov na naše preproste fante bil je mo- gočen, kajti spoznali so, da niso sami, da tudi izvan Goriške imajo brate, istih mislij, istih idej. Vrlemu „Ljubljanskemu Sokolu“ in g. Nolliju napil je v navdušenih besedah g. Orel, učitelj; odobra- vanja in živio-klicev ni hotelo biti konca. — Spo- znajmo drug drugega, živimo in delujmo v slogi — in naša bode prihodnost!

— (Istarska vinarska zadruga.) Hr- vatski rodoljubi ustanovili so v Pulju velevažno vi- narsko zadrugo, katera utegne postati največ- jega pomena za isterske hrvatske vinčake. Ti so bili doslej odvisni od italijanskih prekupcev, sedaj pa jim bo mogoče emancipirati se te gospodarske in politične odvisnosti, kar je neprecenljive vrednosti. Ker je zadruga v rokah odličnih poštenjakov, bo gotovo dobro uspevala. Koj prvi dan se je oglasilo 63 udeležnikov, katerih vsaki je založil delež v zne- sku 100 gld., tako da razpolaga zadruga že sedaj s kapitalom 6300 gld., katera svota se bo pa iz- vestno izdatno pomnožila. Opozarjamo svoje ožje rojake že sedaj na to zadrugo, katere ustanovitev pozdravljamo iz gospodarskih in narodnih razlogov z največjim veseljem.

— (Odlikovanje.) Ruski car je odlikoval gosp. Špiro Brusino, vseučiliškega profesorja in ravnatelja muzeja v Zagrebu, za njegova znanstvena dela z redom sv. Stanislava drugega razreda.

— (Razpisane ustanove.) Na c. kr. strokovni šoli za zemljedelstvo na Dunaji razpisane so za šolsko leto 1893/94 štiri državne ustanove po 200 gld. za gozdarske študije. Prošnje na mini- sterstvo za pouk in bogočastje izročati je do dne 25. septembra pri rektoratu navedene strokovne šole.

— (Razpisana služba.) Pri c. kr. poštnem uradu v Begunjah, v Radovljiskem okraji izpraznjeno je mesto poštnege odpravitelja. Letna plača znaša 300 gld., pavšale 80 gld. in za vsako pot poštnege sela iz Lesec v Begunje in nazaj po 40 kr. Jamščine je položiti 300 gld. Prošnje do dne 20. t. m. pri poštnem in brzojavnem vodstvu v Trstu.

Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Petstoletnico) praznuje dne 13. in 14. t. m. mesto Kufstein na Tirolskem, znano po svojem starem gradu, v katerem je jetnišnica. Slav- nost se bode vršila posebno sijajno.

* (Velicega morskaga volka) ujeli so ribiči blizu Spleta. Lovili so sardele, ko so za- pazili, da se okolu ladije plazi velik morski volk. Ko so ga privabili blizu, nastavili so mu iz vrvi narejeno zanjko, v katero se je požrešna velika riba res ujela z repom in so jo tako izvlekli na suho.

* (Poroka na biciklu.) V Parizu, kjer je kolesarski sport jako razširjen, bila je minulo so- boto poroka, pri kateri sta bila ženin in nevesta na kolesih, istotako vse priče in vsi gostje. Vsa družba, broječa 15 oseb, peljala se je potem iz Montmartrea v Enghien.

* (Ubegel tiger,) ki je gotovo ušel iz kakega zverinjaka, je strah in groza prebivalcev Beljovskega okraja v Orelski guberniji na Ruskem. Napadel in razmesaril je že več ljudi. Vojno po- veljništvo poslalo je nekaj vojakov, ki pa niso mogli usmrtiti nevarne živali. Prišlo je torej iz Orela 40 vojakov pod poveljstvom dveh častnikov, ki pri redé pravcati lov na nevarnega pribegleca.

* (Potujoča svetovna razstava.) Kakor se poročila iz San Franciška, se bode prese- lila tja svetovna razstava iz Chicaga, ko bode kon- čana in se bode nadaljevala šest mesecev v San Francišku t. j. od 1. januarja do 1. julija bodočega leta pod imenom „California International Midwinter Exhibition“. Razstava bode v parka, iz katerega je krasen razgled na tihi ocean.

Književnost.

— „Slovenski Svet“ ima v št. 15. to-le jako zanimljivo vsebino: O kulturni vzajemnosti Slovanov; — O Obodski proslavi; — Letina in spe t. l. v Rusiji; — Iz poezij Fr. Levstika; — Skupščina na Lovčenu; — Ruska pesem; — Iz Krčevinskih potočnic; — Prigodnica; — Biserje i alemovi; — Marko znađe, što je za djevojke; — Fin de siècle; — Ples in plesovna glasba; — Malo kritike; — Ruske drobtinice; — Ogled po slovan- skem svetu; — Književnost; — Listnica uredništva.

— „Popotnik“, glasilo zaveze slovenskih učiteljskih društev, prinaša v št. 15. naslednjo vse- bino: Učiteljstvu slovenskemu; — Učni načrt za računstvo v štirirazredni ljudski šoli; — O sestav- ljanji krajevnih kronik; — Slovstvo; — Društveni vestnik; — Dopisi in druge vesti; — Natečaji in inserati.

— „Stenograf“, glasilo hrvatskog steno- grafskog društva u Zagrebu, ima v št. 5. in 6. to le vsebino: Predstavka u pogledu uvedenja stenografije kao obvezatnog predmeta u srednje škole; — Ste- nografija u službi pravosudja; — Hrvatska steno- grafija; — Slovenska stenografija; — Stenografija u Bugarskoj. — V stenografovani prilogi je več jako spretno izbranih in fino litografovanih hrvat- skih in slovenskih vaj.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 12. avgusta. Trgovinski minister izdal naredbo z dne 9. t. m., v kateri opo- zarja vse železniške uprave na lani izdane pro- filaktične določbe zoper razširjanje kolere ter naroča, da je vse potnike strogo nadzorovati ter imeti vedno pripravljena desinfekcijska sredstva.

Praga 12. avgusta. Tukajšnji nemški listi javljajo, da namerava vlada razpustiti obč. svet, baje zato, ker se navzlic namest- niški naredbi napravljajo še vedno samočeški javni napisi.

Brno 12. avgusta. Deputacija „Narod- nega kluba“ pod vodstvom deželnega poslanca barona Pražáka ml. predstavila se včeraj vo- ditelju namestništva dvornemu svetniku Ja- nutschki ter reklamovala rešitev že lani po- dane pritožbe radi samonemških napisov. De- putacija je izjavila, da zmatra samonemške napise v Brnu za razžaljenje češke manjšine, se sklicevala na naredbo Praškega namestništva ter opomnila, da je namestnik Loebel svoj čas obljubil ugodno rešitev podane pritožbe. Ja- nutschka je odgovoril, da v Brnu niso take razmere, kakor v Pragi, ker so v Brnu po- samični Nemci napravili na svoje troške samo- nemške napise, katero pravico imajo tudi Čehi, sicer pa da je vlada občini določila rok, da se o tej stvari izjavi ter bo šele po tej izjavi odločila, kaj je storiti.

Budimpešta 12. avgusta. „Hirlap“ javlja, da je načrt postave o civilnem zakonu že na čisto prepisan ter izročen pravosodnemu ministru. Načrt določa, da smejo duhovniki iz- višiti cerkveno poroko še le potem, ko se jim uroči dokaz, da je civilna poroka sklenena.

Budimpešta 12. avgusta. Višje sodišče je včeraj potrdilo obsodbo odličnega rumunskega rodoljuba župnika dra. Lucacia, s katero je bil ta obsojen na 13 mesecev ječe.

Rim 12. avgusta. Včeraj obolel neki mož za sumno boleznijo in nagloma umrl, a doslej še ni dognano, ako za kolero.

Curih 12. avgusta. Zmerni socialisti nadaljujejo svoja posvetovanja. Razprave so časih jako srdite. Anarhisti, ki so se zbrali na posebnem shodu, niso sklenili nikakih re- solucij. Povabljeni avstrijski anarhisti so ude- ležbo odklonili.

Madrid 12. avgusta. Vest, da namerava vlada ukazati, da je vse carine plačevati v zlatu, je neosnovana. Kralj je popolnoma zdrav. V vseh provincijah vlada mir.

Washington 12. avgusta. Kongres začel danes razpravo o srebru. Privrženci sre- brne valute sodijo, da bo poslanska zbornica sklenila odpravo Sherman-zakona, upajo pa, da bodo zamogli v senatu izposlovati kompromis.

Bombaj 12. avgusta. Tukaj nastali nemiri in izgredi, ki se vedno ponavljajo. Po- licija zaprla mnogo oseb. Štirje hindu-templji in dve mošeji razrušeni.

Narodno-gospodarske stvari.

— **Pravilnik za uvoz blaga iz Avstro-Ogrske na Rusko.** Trgovski in obrtniški zbornici je poslalo c. kr. trgovinsko ministerstvo nastopni ukaz: „Častiti zbornici se vsled naznanila c. kr. ministerstva za vnanje stvari prijavljajo, da zahteva cesarska ruska vlada na podlagi najnovejše prenosne carinskega tarifa svojega dokazil o proizvodni uvažanega blaga, za katero bodo veljala naslednja določila pravilnika, potrjenega od finančnega ministerstva dne 10 in 22. junija meseca t. l. 1. Za dokaz o proizvodni evropskega blaga, od katerega je plačati carina po minimalnem tarifu, se vzprejemljejo: a) Izvirne fakture in pisma fabrikantov, katerih podpisi so od krajin, mestnih, občinskih in policijskih oblastev potrjeni in označeni z uradnim pečatom, b) izpričevala o proizvodni, katera napravijo in z uradnim pečatom označijo ruska poslanstva, konzulati in konzulski agenti, kakor tudi trgovske zbornice, občinske in policijske oblasti ali carinski uradi tistih izvoznih dežel, katerih blago je v Rusiji potrjeno minimalnemu tarifu. — 2. Pod točko 1. imenovana dokazila morajo imeti zabeleženo: Število kosov voznega blaga, njih znakov in številke, surovo (brutto) in čisto (netto) težo, in kakovost blaga, zaznamovana s tehničnim ali kupčijskim izrazom. — 3. Jedno izmed pod točko 1. navedenih dokazil zadostuje, če prihaja na Rusko uvažano blago naravnost iz proizvodne dežele svoje. — 4. Za evropsko blago, ki ne prihaja naravnost iz proizvodne dežele, je pokazati: a) pod točko 1. a omenjene fakture ali pisma fabrikantov v originalu ali prav poverjenih prepisih ter pridati znakovne, številke, surovo in čisto težo, kakovost in množino blaga za vsak posamezni tovarni kos ter podobe fabriških znamenj, če je blago označeno s kakimi znamkami; b) za blago, ki prihaja iz carinskih skladišč, z uradnim pečatom pritiskano potrdilo izvoznega carinskega urada s tem, da je bilo dotično blago od prihoda iz proizvodne dežele pa do izvoza pod nadzorstvom carinskega urada. — 5. Pri uvozu neevropskega blaga, od katerega bi bilo mogoče zahtevati doplačila, rabijo se *connoissements* (morski vozni listi) v dokaz neposrednega prihoda iz proizvodne dežele. Če se pa tako blago naravnost vpelje iz kake evropske dežele, ki ima pravico do največjih olajšil, pokazati je ravno take (*connoissements*) morske vozne liste, katerim je priložiti od izvoznega carinskega urada tiste države, iz katere je bilo blago naravnost na Rusko poslano, spisano izpričevalo glede dežele, iz katere je prišlo blago v pristanišče carinskega urada, ki je spisal to izpričevalo. — 6. V točkah 1—5 imenovana dokazila v izkaz proizvira ali izvoznega blaga se ruskim carinskim uradom lahko pokažejo z morskimi voznimi listi (*connoissements*) ob dohodu blaga ali pri oddaji deklaracije, v kateri mora, ako je carino plačati po minimalnem tarifu, povedana biti v rubriki: „Kakovost blaga“ in proizvodna dežela. — 7. Kadar je carino plačati po minimalnem tarifu, mora blago biti izkazano po priloženih ali pri izkazu predloženih izkazilih — fakturi, pismu, izpričevalu ali morskim voznim listom (*connoissements*) — ali pa mora dotični točki izkaza pridejati biti izjava, kateri izpričevalo o proizvodni, oziroma izkazilo nakladnega kraja odgovarja v tej točki izkaza navedenemu blagu; drugače se izkaz zaradi popolnitve vrne in še le potem, ko so vsi v tej točki navedeni podatki v izkazu zabeleženi, ocarini se blago lahko po minimalnem tarifu. — 8. Carinska oblastva se morajo pri pregledovanju preveriti, da se fakture in izpričevala o proizvodni ujemajo z vpeljanim blagom in dano jim je vselej na voljo, da preizkusijo predložena izkazila in blago pregledajo, če je tehtnik razlogov za sumno. — 9. Izkazila gledé proizvira (točka 1—4) in nakladnega kraja (točka 5) ter druga izkazila gledé ocarinjenja blaga se pošljejo z izgotovljenimi izkaznimi zapiski vred pristojnim kontrolnim oblastvom. — 10. Za blago, ki prihaja po pošti, veljajo v dokaz o proizvodni v točkah 1—5 tega pravilnika omenjena dokazila, katera je carinskim uradom predložiti ali s pošto deklaracijo vred ali pa kadar je prejme adresat. — Ta pravilnik je veljaven od 12. julija t. l. kakor je c. kr. trgovinsko ministerstvo z ukazom z dne 31. julija t. l. št. 40 395 trgovski in obrtniški zbornici javilo. Za blago iz Avstrijsko-Ogrske na Rusko velja, dokler se kaj drugega ne določi, ruski minimalni tarif (razun olajšil, ki so v rusko-francoski pogodbi dovoljena za nekatere reči.)

— **Zavarovalno društvo „The Gresham v Londonu.** Poročila o 18. mesečni poslovni dobi (od 1. julija 1891. do 31. decembra 1892.), ki se je čitalo v občnem zboru delničarjev dne 30. maja t. l. povzame, da je bilo v tej dobi vložnih 15.206 zavarovalnih ponudb z 125.732.050 frankov in vzprejetih 13.091 z 102.636.475 fr. ter se je izdelalo primerno število polic. Dobodek iz premij znašal je po odbitem znesku za protizavarovanje 25.753.445 fr. Bilanca obrestne konte znašala je 7.690.898 fr. Na police za zavarovanje za življenje se je izplačalo 12.908.048 fr.; za mešane zavarovalne pogodbe se je izplačalo 2.801.455, za nakup društvenih polic 1.909.171 fr. Zavarovalni in rentni fondii so se povečali v tej dobi za 7.922.421 fr. Vseh aktiv bilo je dne 31. dec. m. l. 125.305.150 fr. obstoječih v jamstvih britske, indijske in kolonijalne vlade in tujih držav železniških delnicah in dolžnih listih, hišab, hipotekah in raznih jamstvih.

Poslano.*)

Odgovor na „Poslano“ v št. 180 „Slov. Naroda“.

Ne zdelo bi se nam sicer vredno odgovarjati na Vaše „Poslano“, a ker nam pa pretite, da prijavite vsebino dotične pôle, — katero je gospod Urbančič pri občnem zboru našega društva dne 30. julija t. l. prečital — udamo se Vašemu pozivu, kajti vsebino dotične pôle bi sl. uradništvo itak ne vzprejelo, ker, kakor nam je do danes znano, je „Slov. Narod“ političen, a ne humorističen list. Pa torej k stvari.

Vi pišete v svojem „Poslano“; „Ker smo primorani, svoje poštenje javno dokazati, zahtevamo, da odbor „slov. bralnega društva“ v Kranji v tem cenjenem listu odgovori na govora gosp. Urbančiča in gosp. Eržena, katera govora podala sta dne 30. julija 1893. pri občnem zboru in se g. predsednik ni opravičil (sic!) takrat, temveč zopet nepravilno postopal in radi tega izključil ude, tekem 8 dni, ako ne, primorani smo podati oba govora javno z dopisom v ta cenjeni list, ter s tem občinstvu pojasniti, da mi nismo Bog vedi kaj razžaljivega podali prejšnjemu odboru, kakor se po celem mestu trobi, temveč, da smo le hoteli dokazati, da se je nered godil in nepravilno postopanje odborovo.

Kranj, dne 6. avgusta 1893.

Franjo Urbančič. Gašper Eržen. Ivan Ranuh (prav Rausch), A. Jezeršek. Rudolf Kokalj. Stevo Šerbačič.

„Svoje poštenje“ — pravite — — —? Kedo Vam pa krati Vaše poštenje — gospodje — kedo?! Naše društvo je Vam gotovo nikdar ni kratilo, kar morate sami priznati. Nadalje pišete, da naj odgovorimo na govora gg. Urbančiča in Eržena, katera sta se podala pri občnem zboru dne 30. julija t. l., in da se g. predsednik ni takrat opravičil. — „opravičil“? — — — Smo li prav slisali? ... Sveta Pomagalka! Opravičil in Vam nasproti? ... Jako fino — gospodje.

Kar se tiče g. Urbančičevega govora, se nam tu ne zdi umestno odgovarjati, ampak le želimo, da se isti govor (neizpremenjen!) natisne, kajti tudi čč. „Narodovim“ čitateljem želimo nekoliko prave „pustne“ zabave, a le proti temu, da jim kaj ne škoduje.

Gospodu Erženu pa svetujemo na njegov duhovit govor, naj v drugič ne pogreva starih reči in da naj ne piha tam, kjer ga ne peče.

Nadalje pravite tudi, da Vas je društvo izključilo. Za božjo voljo, kaj tacega se nam pa tudi še ni primerilo, da bi ud, kateri je malo poprej svoj odstop od društva sam pismeno naznanil — trdil, da ga je društvo izključilo. Gospodje! — ako imate res tako kratek spomin, da ste pozabili na isto pôle, katero ste poslali odboru, jo Vam drage volje tu priobčimo:

Slavno bralno društvo v Kranji.

Z ozirom na namenjeno področje, koje misli se dogajati, usojajo si podpisani naznanjati, da nekdanjemu odboru delo sej prihranijo, svoj izstop od društva z današnjim dnevom.

Za prijaznost pa in trud in delovanje pri društvu, ter lepo plačilo (sic!), se srčno zahvaljujemo.

Kranj, dne 1. avgusta 1893.

G. Erschen l. r. Franz Urbantschitsch l. r. Stevo Šerbačič l. r.

Raca na vodi! — to pa ni kar si bodi. — Kaj ni to lepo?

Sedaj pa še recite, da ste bili izključeni! Strah ste imeli, strah, da bi se Vam v resnici kaj jednega ne bilo zgodilo — kaj ne da? Čemu se je treba zatožencu bati sodnika, ako ni nič zakrivil? Kar se gosp. Rauscha (pomotno Ranuha) tiče, je odbor postopal po § 6. društvenih pravil, ki se glasi: „Odbor ima tudi pravico društvenika izključiti, ako se isti ne drži pravil in ako društvu kvar dela.“ Gosp. Kokalj je tudi svoj odstop naznanil. Kar se pa gosp. Jezerška tiče, se nam ne zdi potrebno govoriti.

Torej gospodje, ni bilo res tako? ...

Dobro se je odrezal dotični gospod, kateri je rekel: „Tamburaši (to so bili namreč vsi dotični gospodje) so dete bralnega društva in to dete se je pa sedaj uprlo zoper svojega očeta“ — mi le še dostavimo — „ker je to dete prestopilo meje zapovedi, vzel je oče šibo v roke, ter je izgnal iz svoje rojstne hiše“ — torej popolnoma opravičeno, kaj ne da — gospodje?!

Konečno le to še dostavimo, da z mirno vestjo čakamo Vašega nadaljnjega poročila, kajti pripravljeni smo tudi, celo Vašo zgodovino javno razkriti.

„Slovensko bralno društvo“ v Kranji, dne 10. avgusta 1893.

Za odbor:

Al. Pečnik,
predsednik.

Janko Rozman,
tajnik.

*) Za vsebino tega sestavka je uradništvo le v toliko odgovorno, v kolikor zakon veleva.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravn. neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prasek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnovadno ter ima olajševalen in toplen učinek. Škatljica velja 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od 2 škatljic se ne pošilja. 3 (18—11)

Bratje Sokoli!

Ker se vrši slavnost tridesetletnice narodne čitalnice v Kranji v nedeljo dne 13. avgusta popoldne, odpelje se „Sokol“ korporativno ob 11 uri 50 min. popoldne. Sokoli zbirajo se v nedeljo ob 1/2 II. uri popoldne v čitalniških prostorih ter odkorakajo točno ob 11. uri z zastavo in trobentači na južni kolodvor.

Po sklepu odbora je vožnja za člane v društveni obleki prosta.

Udeležite se prav mnogobrojno!

Na zdar!

Odbor.

Radein

Zdravilni studenec, ki zlasti ugodno deluje pri boleznih na mehurju in v želodcu in pri protini. Kot osveževalna pijača se odlikuje po veliki množini ogljikove kisline. Bogat, naraven moussaux.

Zdravilnica Radenska slatina.

Pitno in kopelno zdravljenje (železne in slatinske kopeli), hidropatično zdravljenje, masaža i. t. d. Prospekti zastoj in poštine prosto.

Ravnateljstvo v kopališči Radencih (Radein, Štajersko).

Zaloga pri Ivanu Lininger-ju in Mihaelu Kastner-ju v Ljubljani. (623—9)

Tuji:

11. avgusta.

Pri **Malič**: Tschinkel, Kraus, Neuburg, Pittner z Dunaja. — Klinger iz Trsta. — Heime iz Gradca. — Gruntar iz Ljubljane. — Höningman iz Kočevja. — Murgel iz Ribnice.

Pri **Slonu**: Stanger iz Gradca. — Vetter, Löwy, Wetzler z Dunaja.

Pri **avstrijskem cesarju**: Piscolla Mayer iz Trsta. — Singer iz Kamnika.

Umrli so v Ljubljani:

10. avgusta: Ivana Keber, zasobnica, 74 let, Streliške ulice št. 8, Gallensteinsova bolezen.

V deželni bolnici:

9. avgusta: Reza Prosen, gostija, 70 let, caries vertebrarum.

10. avgusta: Marija Turk, gostija, 48 let, oedema cerebri. — Janez Rajer, gostič, 70 let, marasmus senilis.

V vojaški bolnici:

10. avgusta: Franc Juvan, infanterist, 22 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. avg.	7. zjutraj	736.1 mm.	12.2° C	sl. szh.	megla	
	2. popol.	734.3 mm.	25.0° C	sl. jvz.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	735.6 mm.	18.4° C	brezv.	jasno	

Srednja temperatura 18.5°, za 1.4° pod normalom.

Dunajska borza

dne 12. avgusta t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 96.55	—	gld. 96.40
Srebrna renta	96.10	—	96.05
Zlata renta	118.75	—	118.85
4% krona renta	96.45	—	96.05
Akcije narodne banke	978.—	—	977.—
Kreditne akcije	335.—	—	333.75
London	125.70	—	125.95
Napol.	9.92	—	9.93
C. kr. cekini	5.91	—	5.91
Nemške marke	61.27 1/2	—	61.50
Italijanske lire	45.35	—	—
Papirnat rubelj	1.30 1/2	—	—

Dne 11. avgusta t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	191 „ 25 „
Ogerska zlata renta 4%	— „ — „
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127 „ — „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.	122 „ 25 „
Kreditne srečke po 100 gld.	197 „ 50 „
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 „ 30 „
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	148 „ 75 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	250 „ — „

Prospekti o zdravilišču in vodozdravilnici Giesshubler-Fuchstein pošilja se zastoj in frankovano.

Najboljša pitna voda

kadar preti nevarnost epidemije, je v taki. slačajih često skušana, od medicinskih avtoritet vedno priporočevana

GLAVNO SKLADIŠČE MATTONIJEVE GIESSHÜBLER

najboljša pitna KISLINE

V njej se ne nahajajo nikake organske substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali vodovodna voda dvomljivo kakovosti, najprikladnejša pijača (2-8)

Cela, popolnoma nova

uniforma

za c. kr. državne železniške uradnike

se takoj prodaja

Kaj več se izve v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 14, v pritličju na desno. (809—2)

Poštni odpravitelj in telegrafist

išče službe.

Ponudbe naj se pošljejo „poste restante F. L. 10 v Sežano na Primorskem“. (819—2)

Učenca

veščega slovenskega in nemškega jezika, vzprejem pod ugodnimi pogoji takoj v svojo prodajalnico z mešanim blagom.

(827—2)

Fran Fischer v Kamniku.

Vozniki

dobé trajno delo.

(835)

Bavili se bodo s prepeljavanjem rels (šin) od Litije v Trebnje in Veliko Loko. Dnevni zaslužek 6—7¹/₂ gld. Več pri ekspediterju A. Saiz-u na Litijem kolodvoru.

Pes

(Mops) rumen z rujavim gobcem, srednje velikosti, se je izgubil dne 28. julija zvečer, ko je njega lastnica odpotovala na Gorenjsko. — Tisti, ki ga je našel, naj to blagovoli naznaniti pod naslovom „C. T. poste restante Idrija“. (821—3)

Spreten pisar

in

izvežban komptoirist

vešč slovenskega in nemškega jezika — išče službe.

Ponudbe vzprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod „100“. (820—2)

Kwizdina protinova tekočina.

Mnogo let preskušeno bolesti utišujoče domače sredstvo.

Cena 1/2 steklenici avstr. velj. gld. 1.—
„ 1/4 steklenici avstr. velj. 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah. (210—10)

Paziti je na varstveno znamko in naj se zahteva izrecno

Kwizdina protinova tekočina

iz okrožne lekarne v Korneuburgu pri Dunaji.

Terezija Eger.

— Zaloga —

vsake vrste svilnatoga blaga, trakov, čipek, modrcev, srajc za turiste, volne, bombaža, ovratnikov, kravat, predpasnikov, otročjega perila.

Vse priprave za krojače in šivilje.

Svilnato blago (818—2)

po jako znižani ceni.

Sv. Petra cesta št. 6.

Največji izbor
Najnižje cene

Preobleke Popravila

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Vizitnice

(58—15)
priporoča
„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, Genf, Pariz, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, Genf, Pariz, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Genfa, Zürich, Bregenza, Inomosta, Zella am See, Lend Gasteina, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Inomosta, Linca, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 05 „ popoldne v Kamnik.
„ 6. „ 50 „ zvečer v Kamnik.
„ 10. „ 10 „ zvečer v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 minut zjutraj v Kamnika.
„ 11. „ 15 „ dopoldne iz Kamnika.
„ 6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.
„ 9. „ 55 „ zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih).

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej. (12—174)

Naznanilo.

Zaradi

glavnega snaženja uradnih prostorov

ostane

(826—2)

deželna blagajna kranjska

od 16. do vštetega dne 19. avgusta 1893. l. strankinemu prometu

zaprta.

Deželni odbor vojvodine Kranjske

v Ljubljani, dne 8. avgusta 1893. l.

Na najnovejši in najboljši način

umetne (694—12)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarkega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Za želodec.

(332—34)

Trnkoczy-jev

Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Slasten!

Učinkuje na želodec osvežujoče, krepi, vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se z obratno pošto. —

Za želodec.

Knjigovodjo

popolnoma večšega dvojnega knjigovodstva in slovenskega jezika, vzprejme jedna tovarna.

Ponudbe s prepisi spriceval vzprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod „100“. (836)

Slavnoznan

gostilna „Poličanski“ v Zatičini

središču in mestu sodnemu okraju Zatiškemu, se daje od 1. januarja 1894 počenši pod ugodnimi pogoji v najem.

Z gostilno je združena tudi mesarska in pekarska obrt.

Natančneje poizve se v gostilni „Poličanski“ v Zatičini. (834—1)

Mlin

zidan, na tri tečaje in stope; posebej hiša z dvema sobama in kletjo, gospodarska poslopja in hlevi, lep vrt, mala njiva in travnik na spodnjem Štajerskem, prav blizu mesta, se po ceni prodaja. (838)

Več se izve v upravništvu „Slov. Naroda“.

Svetovna razstava v Čikagi.

Voznji listki v AMERIKO

(360—19)

pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7^a DUNAJ.

Pojasnila zastoj.

Grajsčina Gradac na Kranjskem

potrebuje oženjenega, slovenski govorečega

vrtnarja

ki zna nemški pisati, dalje oženjenega

logarja

ki zna slovenski pisati. — Ponudbe s spricevali in zahtevami naj se pošljejo na gorenjo adresu. (805—2)

Ludovik Puh

mizarski mojster in polagatelj parketov

v Ljubljani, Pred Prulami št. 19

se priporoča (808—2)

za polaganje parketnih tal in za voščenje sob.

Prodaja parkete lastnega izdelka in iz prvih tovarn, kakor tudi voščila za tla. Parketni uzorci se lahko ogledajo pri njem.

! Mošt !

Ne kupujte inozemskih receptov za mošt, ker so predragi in tudi nepopolni.

Kdor si hoče napraviti sam dobro in zdravo

domačo pijačo

naj se potruditi k

Ivanu Sajovitz-u

v Gradci, Murplatz št. 1, „pri črnem psu“, tam se dobé vsi predmeti, ki so potrebni k temu, in se plača za polovnjak zajedno z receptom samo 5 gld. 50 kr.

Po izrekih in dopisih mnogobrojnih naročiteljev gospoda Ivana Sajovitz-a, so isti z njegovim receptom za napravljanje mošta jako zadovoljni, ker dobé za majhen denar izborni mošt. (825—2)

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER).

pripraven v Richtrovi lékárni v Praze,

všeobecně známý, bolesti utišující

domáci lék k mazání, jest na

skladě ve většině lékáren, láhev po

1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování třeba se míti dobře na pozoru

a přijmouti jen láhve s ochrannou

známkou „kotvou“ jakožto

pravé. Ústřední zásylatelství:

Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

Otročji vozički

jako elegantni, fini in močni dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče, modro, sivo in olivno po 6, 7, 8, 9, 10 gld. in višje po vsaki ceni do 30 gld. — **Največja zaloga najlepših trikolesnih Štefanija-vozičkov** za sedeti s streho in brez strehe po 7 gld. in višje. (327—23)

ANTON OBREZA

tapecirar, v Ljubljani, Šelenburgove ulice.

Priznana najcenejši kraj za kupovanje otročjih vozičkov!

Št. 7542.

Razpis.

(838—1)

Za Kranjsko se razpišejo sledeče

službe okrožnih zdravnikov

in sicer:

a) z letno plačo 800 gld.:

1.) v Bohinjski Bistrici; 2.) v Črnomlju; 3.) v Kočevski Reki; 4.) v Senožečah; 5.) v Železnikih;

b) z letno plačo 600 gld.:

6.) na Brdu; 7.) v Logatcu; 8.) v Postojini.

Prosilci za jedno teh mest vložijo naj svoje prošnje pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani

do dne 10. septembra 1893. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 9. avgusta 1893

Naznanilo.

Podpisane si usoja javiti velenjenemu p. n. občinstvu, da je prevzel slovečo

restavracijo in kavarno

v Postojini

pri g. Deklevi in da bode imel v zalogi pivo iz najstarejše, l. 1818. ustanovljene kranjske pivovarne v Mengišu v sodelih in steklenicah, katero oddaja gg. gostilničarjem tudi po znižani ceni.

Točil bode pristna vipavska, dolenska, hrvatska in istrska vina ter stregel z izbornimi gorkimi in miznimi jedili.

Priporočujoč se za mnogobrojni poset z velespoštovanjem

(776—4)

Fran Remic.

Prej **Fran Čuden** Prej
J. Geba. J. Geba.

urar

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11

(Podružnica v Trbovljah)

priporoča sl. občinstvu ter posebno preč. duhovščini svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, veržic, prstanov, uhanov (194—32)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom.

— Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko.

Gospodarji in kmetovalci!

Pomlad, čas za nakupovanje različne železnine in poljskega orodja in čas za zidanje je došel. Pri nakupovanju vseh teh reči je pa paziti, da se kupi dobro blago po nizki ceni, ali pa pri eni in isti ceni boljše blago.

Potrudil sem se nakupiti **najboljše blago po najnižji ceni**, za to sem v stanu je dajati tudi po najnižji ceni. Posebno se bodem trudil v tem smislu postreči z najboljšim in najcenejšim **orodjem, železjem za zidanje, okovami za okna in vrata in s cementom.**

V zalogi imam bodem vedno najboljše **roman in portland cement, stare železniške šine** za oboke, preskrbam pa tudi po najnižji ceni **traverze, i. t. d.** V zalogi imam raznovrstne priprave in najfinejše okove za okna in vrata, **okove za voze, vezl i. t. d.**

Za strehe kriti imam bogato zalogo **cinikaste in pocinkane ploščevine** ter **strešnega papirja.**

V zalogi imam

vsakovrstno orodje za mizarje

lepo in bogato pozlačene nagrobne križe

posebno pa opozarjam na svojo veliko zalogo mnogovrstnih

štedilnih ognjišč

in njih posameznih delov.

Vnanja naročila se točno in vestno izvrše.

Za obilno nakupovanje in naročevanje se priporoča (174—28)

ANDREJ DRUŠKOVIČ,

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg 9/10.

J. ANDEL-a

novo izumljeni prekomorski prašek

— ugonablja prav sigurno: —

ščurke, molje, stenice, bolhe, žoharje, muhe, mravlje, prešilke, ptičje pršice, sploh vse žuželke.

Dobiva se pristen povsod tam, kjer se nahajajo Andelovi plakati.

Tovarna in razpošiljalnica

pri J. ANDEL-u, drogerija „pri črnem psu“, v Pragi,

(784—3)

Husova ulica št. 13.

Pristni prašek se dobiva v Ljubljani pri Albinu Šličar-jl, Dunajska cesta št. 9.

Prvo mesto

kjer se dobivajo brezhibna, ubrano se glaseča, najsolidneje izdelana

glasbila.

Ivan Gross, Inomost.

(Ustanovljeno l. 1832.)

Tirolske citre Prim (specijaliteta) po gld. 8.—, 12.—, 16.— itd.

Tirolske koncertne ali elegijske citre (specijaliteta) po gld. 12.—, 15.—, 18.— itd.

Tirolska lesena in slamnata glasbila po gld. 3.50, 4.50, 6.—, 10.—.

Tirolske gitare (specijaliteta) po gld. 3.60, 4.50, 5.50, 7.— itd.

Occarine (pristno italijanske) po 60 kr., 70 kr., 90 kr. itd.

Ustne harmonike (Knittlinške s srebrnim glasom) po 50 kr., 70 kr. do gld. 6.—.

Harmonike (najmočnejši usnjati meho) po gld. 3.—, 5.5, 10.—, 30.—.

Trobila (le najboljše kakovosti) s srebrnimi obroči, najelegantnejše opremljena itd. po tovarniških cenah. (777—4)

Za vsako glasbilo popolno jamstvo.

Bogato ilustrovani katalogi se pošljajo zastoj in poštne prosto. —

Izvrstne šole za vsa glasbila. — Največja zaloga cerkvenih muzikalij.

Adresuje naj se: **J h a n n G r e s s, Innsbruck.**

Dražbeno oznanilo.

Preložitev okrajne ceste v Žužemberku

bode se potem zmanjševalne dražbe oddajala

dne 3. septembra 1893

pri **okrajnem cestnem odboru v Žužemberku** od 2.—4. ure popoldne.

Po načrtu znaša preložitev odmerjena proga **620 metrov ali 327 seznjev**; troški za to preložitev pa so odmerjeni na **4936 gld. 09 kr.**

K tej dražbi vabijo se podjetniki s tem pristavkom, da so dotični načrti, prevdarki troškov in drugi stavbinski pogoji na vpogled v **pisarni okrajnega cestnega odbora v Žužemberku h. št. 91** vsak dan ob navadnih uradnih urah.

Kdor želi udeležiti se dražbe, ima položiti pred njenim pričetkom 5% (246 gld.) varščine, katero bode moral prejemnik povišati po končani dražbi in zaključku zapisnika na 10%; vsem drugim udeležnikom vrnila se bode pa takoj po končani dražbi.

Pravilno sestavljene, zapečatenne pismene ponudbe (oferte), kolekovane s kolekom 50 kr., katerim je priložena 10% varščina, vlagati je pri podpisnem odboru **najkasneje do 3. septembra 1893** pred pričetkom ustne zmanjševalne dražbe.

Okrajni cestni odbor v Žužemberku

dne 8. avgusta 1893.

Fran Walland,
prvomestnik.

(837)

Kdor hoče prirejati dobro kavo, naj kupuje

(967—26)

Ölz'eva kavo.

Öelz-eva kava

je najboljši in najčistejši primesek navadni kavi.

Öelz-eva kava

ne sodrzuje niti hrušek, niti repe, niti sirupa.

Dobiva se v vseh specerijskih prodajalnicah.

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu !

Vsak dan se prodaja: (4-22)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specerijskih, delikatesnih prodajalnicah in konditorijah.

DR. JOS. DERČ

stanuje od 6. t. m. naprej (810-3)

na Starem trgu, Florijanske ulice št. 1.

(247) **FRAN CHRISTOPH-ov** (13)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh **praktičnih lastnosti** in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče **sam lakirati tla**. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljate barve) in brezbarven (ki daje samo svet). — **Uzorec lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.**

Dobiva se v Ljubljani pri **FRAN CHRISTOPH, IVANU LUCKMANN-U.** izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Feliks Toman

kamnoseški mojster v Ljubljani, Resljeva cesta št. 26

ima skladišče

izdelanih piramid

iz najlepšega, najtršega temnega **sijenita** in **granita** ter se priporoča za izdelovanje najmanjših **nagrobniških kamenov**, kakor tudi najfinjših umetniško izdelanih

nagrobniških spomenikov.

Prevzema vsa

(783-3)

stavbena in umetniška kamnoseška dela

katera se kot doslej po nizki ceni najfinjeje izdelujejo. V zalogi ima in prodaja **robne kamene in kocke iz granita**

za tlak trotoarjev in hišnih vhodov, narejene po predpisanih merah mestnega stavbenega urada, katera se po najnižji ceni dobivajo v vsaki množini.

Solidne, zložne, močne in čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja
prva kranjska tvornica
za upogneno
pohištvo samo iz napo-
jenega masivnega lesa

Josipa Verbič-a

v Bistri, pošta Borovnica.

(345-20)

V Postojnski jami

pride se

dné 15. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne

izredna veselica

z električno razsvetljavo

kakor o Binkošti vsacega leta.

Vstopnina za osebo 1 gld. (802-8)

Otroci pod 10 leti so vstopnine prosti.

Preselitev in priporočilo.

Z dnem 7. avgusta t. l. se preselim

v novozgrajeno hišo št. 9 v Paromlinskih ulicah

ter prosim svojih dosedanjih p. n. naročiteljev najuljudneje, da bi me i tu dalje obiskovali blagovoli. Ob enem priporočam svojo solidno postrežbo pri kolikor mogoče nizkih cenah, zlasti se priporočam za izdelovanje uniform za c. in kr. **jednoletne protivojске, državne, železniške in rudarske uradnike** točno po predpisu; isto tako za izdelovanje oblek za civilne osebe po najlegantnejši modi.

Z velespoštovanjem

(804-3)

A. Reisner, c. in kr. polkovnijski krojač.

Na cesarja Jožefa trgu.

Otvorjenje v nedeljo 13. avgusta.

Karla Gabriela

veliki svetovnoznani

panoptikum in anatomiški muzej.

Velikanska razstava

umetnin, ki se doslej tu še niso videle, in sicer ceroplastičskih (iz voska), slikarskih in kiparskih in iz tvorilne mehanike.

Najnovejše,
kar se je doslej
podajalo v tem
genreu.

Priznано največja
in najbogatejša
razstava te vrste,
ki potuje po svetu.

Več kot 1000 števk.

Razstava je v nalašč za to zgrajeni, več kot 600 kvadratnih metrov obsežni lopi ter jo čarobno razsvetljuje kakih 200 plinovih luči.

Odperta vsak dan od 8. ure zjutraj do 10. ure zvečer.

Panoptikum

ima več sto skupin, mehaničnih figur, prirodopisnih preparatov, prirodnih redkosti in raznovrstnih umetnin, in ker ni v njem nič pohujšjivega, je tudi pristopen slehernemu o vsakem času.

Anatomični muzej

(II. oddelek)

je popolnoma ločen od panoptikuma in je vstop dovoljen le odraslim osebam ter se nahaja tu preko 600 predmetov, deloma umetno narejenih iz voska, deloma naravnih in v vinocvetu (spiritu) shranjenih, dalje sušenih in injektovanih preparatov zdravega in bolnega človeka, kar je vse jako poučno in zanimivo. Posebno pažnjo zasluži s premijo odlikovano

medicinsko telo

ki se od časa do časa v vse dele razklada in pri tem razlaga.

Vsak
torek in petek
popoldne
(izvzemši praznike) je ta
anatomični oddelek
zgodj za dame
otvorjen.

Vstopnina:

za panoptikom 20 kr.,
otroci plačajo 10 kr.,
za oba oddelka in za
posebni kabinet 30 kr.,
vojaki do narednika plačajo 15 kr.

Ivana Fajdige

rudarsko in rudninsko podjetje

v Kamniku

pozivlja lastnike onih zemljišč, v katerih se nahajajo **kakeršnega koli imena mineralne** stvarine, bodisi postavno varstvo uživajoče **kovine** (ako so tudi ob enem lastniki prostokopov), kakor tudi take, ki spadajo v nižjo vrsto kemično-tehnične uporabe, da se, ako se želijo tem potem **gumno okoristiti**, prijavijo na moj gori imenovani naslov. Uzorec pošiljajo se **frankovano** v množini po 2-5 kil. Da se prihrani nepotrebno dopisovanje, blagovoli se naj kakor kolikor možno natančne opise razmer, v katerih se nahajajo stvarine, prijavam priložiti.

(771-3)

Ivan Fajdiga.